

BỒI DƯỠNG ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CHO SINH VIÊN VIỆT NAM HIỆN NAY THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

*ThS. Phùng Hải Châu - Học viện Hải quân
30 Trần Phú, TP Nha Trang, Khánh Hòa, Việt Nam*

Email: haichau77@gmail.com

SĐT: 0982937330

TÓM TẮT

Bài viết về vị trí, vai trò của sinh viên Việt Nam (SVVN) và tầm quan trọng của việc rèn luyện đạo đức cách mạng cho SVVN theo tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh. Tác giả khảo sát thực trạng và đề xuất một số giải pháp bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho đội ngũ SVVN hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

***Từ khóa:** Đạo đức cách mạng; Sinh viên; sinh viên Việt Nam; tư tưởng Hồ Chí Minh*

ABSTRACT

The article is about the position, role of Vietnamese students (SVVN), and the importance of fostering revolutionary morality for Vietnamese students according to Ho Chi Minh's ideology and morals. The author surveyed the reality and proposed some solutions to foster revolutionary morality for Vietnamese students according to Ho Chi Minh's ideology.

***Keywords:** Revolutionary morality; Students; Vietnamese students; Ho Chi Minh's ideology*

1. Đặt vấn đề

Chủ tịch Hồ Chí Minh rất quan tâm đến lớp người trẻ, trong thư gửi thanh niên và nhi đồng toàn quốc nhân dịp Tết Nguyên đán 1946; Người viết: Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội. Người còn căn dặn: Thanh niên sẽ làm chủ nước nhà. Phải học tập mãi, tiến bộ mãi, mới thật là thanh niên. Bác còn quan tâm đến việc bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho đội ngũ thanh niên, bởi họ là người chủ tương lai của đất nước.

Thanh niên nói chung, SVVN nói riêng - là những trí thức tương lai của đất nước, tuổi đời còn trẻ (thường từ 18 đến 25); dễ tiếp thu cái mới, thích cái mới, thích sự tìm tòi và sáng tạo; có khả năng tiếp nhận cái mới rất nhanh và biết thay đổi linh hoạt, thích nghi kịp thời với sự thay đổi nhanh chóng của xã hội hiện đại. Ưu các hoạt động sôi nổi, đang được đào tạo chuyên môn ở các học viện, trường Cao đẳng, Đại học. Tuy nhiên, vì còn rất trẻ nên SVVN dễ thay đổi, chưa hình thành rõ rệt về nhân cách, khá nhạy cảm với các vấn đề chính trị- xã hội, bị

chi phối bởi những vấn đề tiêu cực của cuộc sống.

Hiện nay, Cuộc cách mạng Công nghiệp lần thứ 4 (CMCN 4.0) đã và đang ảnh hưởng sâu sắc đến mọi mặt của đời sống xã hội, mở ra nhiều cơ hội, song cũng đặt ra nhiều thách thức cho tất cả các lĩnh vực, trong đó có lĩnh vực giáo dục - đào tạo (GD - ĐT), nghiên cứu khoa học của SVVN. CMCN 4.0 không chỉ đặt ra những yêu cầu mới cho những người trẻ tuổi về trình độ và năng lực sáng tạo, mà còn tác động không nhỏ đến phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng của đội ngũ SVVN hiện nay. Bên cạnh đó, vấn đề suy thoái về phẩm chất, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, tệ quan liêu, tham nhũng; ảnh hưởng mặt trái nền kinh tế thị trường, sự phân hóa giàu nghèo, lối sống thực dụng; vấn đề cảm thụ văn hóa và cách hưởng thụ văn hóa nghệ thuật của giới trẻ hiện nay và âm mưu thủ đoạn của các thế lực thù địch, cơ hội chính trị với chiến lược “diễn biến hòa bình” bằng nhiều thủ đoạn nham hiểm đã tác động không nhỏ đến đạo đức, lối sống của SVVN.

Qua khảo sát đại diện một bộ phận sinh viên hiện nay, có tới 4,8% sinh viên có lối sống thử trước hôn nhân; có 5,2% không hoàn thành chương trình môn học; vẫn có hiện tượng sinh viên vi phạm các tệ nạn xã hội, vi phạm quy định, quy chế học đường.

Trước tình hình đó, vấn đề bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho SVVN là

việc làm có ý nghĩa thiết thực, quan trọng của các tổ chức, cá nhân mỗi sinh viên, đặc biệt là vai trò của cấp ủy, Ban giám hiệu các Học viện, trường Cao đẳng, Đại học hiện nay. Bởi vì, đạo đức cách mạng giúp cho con người vững vàng trong mọi thử thách. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: Người có đạo đức cách mạng thì khi gặp khó khăn, gian khổ, thất bại, cũng không sợ sệt, rụt rè, lùi bước; khi gặp thuận lợi và thành công cũng vẫn giữ vững tinh thần gian khổ, chất phác, khiêm tốn, lo trước thiên hạ, vui sau thiên hạ; lo hoàn thành nhiệm vụ cho tốt chứ không kèn cựa về mặt hưởng thụ; không công thần, không quan liêu, không kiêu ngạo, không hủ hóa.

2. Nội dung bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho SVVN theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho đội ngũ SVVN theo tư tưởng Hồ Chí Minh là quá trình tác động có mục đích của các chủ thể, làm chuyển hóa những nội dung đạo đức cách mạng “Trung với nước, hiếu với dân; yêu thương con người; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư và tinh thần quốc tế trong sáng” cho đội ngũ SVVN. Nhằm xây dựng lòng trung thành, phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, động cơ nghề nghiệp đúng đắn cho đội ngũ sinh viên, bảo đảm cho SVVN không dao động trước mọi khó khăn, thử thách; hoàn thành tốt nhiệm vụ giáo dục - đào tạo tại nhà trường và vững vàng khi ra công tác.

2.1. Bồi dưỡng vị trí, vai trò đạo đức

cách mạng làm nền tảng cho SVVN

Trong quan niệm của Hồ Chí Minh, đức là gốc, là nền tảng của con người, của xã hội. Cấu trúc nhân cách bao gồm hai mặt: đạo đức và tài năng, phẩm chất và năng lực, hồng và chuyên, trong đó, Người xác định đạo đức, phẩm chất, hồng là gốc, là nền tảng, nhưng điều đó không có nghĩa là tuyệt đối hóa mặt đức, coi nhẹ mặt tài. Đức là gốc, nhưng đức và tài phải kết hợp, phải đi đôi, không thể có mặt này, thiếu mặt kia. Hồ Chí Minh đã nói rất rõ, “có tài mà không có đức ví như một anh làm kinh tế tài chính rất giỏi nhưng lại đi đến thụt két thì chẳng những không làm được gì ích lợi cho xã hội, mà còn có hại cho xã hội nữa. Nếu có đức mà không có tài ví như ông Bụt không làm hại gì, nhưng cũng không lợi gì cho loài người” [7, tr.399]. Là SVVN là người phải có ý chí tiến thủ, có lòng quyết tâm cao và vượt qua khó khăn, thử thách. Nếu thực sự là người có trí thì bao giờ cũng cố gắng học tập, nâng cao trình độ, nâng cao năng lực, tài năng, nghiệp vụ để hoàn thành tốt, có hiệu quả, trong thời gian ngắn nhất mọi nhiệm vụ được giao. Và như vậy, nếu bản thân thấy rằng mình yếu kém hơn, không vươn lên được thì đối với ai có tài hơn mình, mình sẵn sàng học tập, ủng hộ và sẵn sàng nhường bước, để họ bước lên trước.

Theo Hồ Chí Minh người cách mạng phải có đạo đức cách mạng, nếu không có đạo đức làm nền tảng, làm cái căn bản thì dù tài giỏi mấy cũng không

lãnh đạo được Nhân dân. Người chỉ rõ: “Sức có mạnh mới gánh được nặng và đi được xa” [7, tr.601], nghĩa là: Có đạo đức cách mạng mới hoàn thành được sự nghiệp cách mạng đó là giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng con người, làm cho người Việt Nam từ nghèo đói trở nên đủ ăn, từ đủ ăn trở nên khá, từ khá trở nên giàu và giàu thì lại càng giàu thêm. Sự nghiệp đó rất cao cả và nhân văn, đòi hỏi SVVN phải có những phẩm chất tương ứng, có tri thức và nền tảng đạo đức. Tiếp theo, đạo đức là tiêu chí đánh giá sự văn minh, cao thượng của xã hội, con người. Người có đạo đức là người cao thượng; một dân tộc, mặc dầu kinh tế còn lạc hậu, nhưng có được đạo đức cần, kiệm, liêm, chính thì vẫn xứng đáng là một dân tộc văn minh.

Đạo đức giúp cho con người luôn giữ được nhân cách, bản lĩnh làm người trong mọi hoàn cảnh, cám dỗ cuộc sống, không dễ bị thay đổi trước những xoay vần, biến thiên của thời cuộc hiện nay: “Giàu sang không thể quyến rũ, nghèo khó không thể chuyển lay, uy lực không thể khuất phục” [4, tr.50]. Đạo đức là gốc, là nguồn, là nền tảng, bởi lẽ, có tâm, có đức mới giữ vững được chủ nghĩa Mác - Lênin, đưa chủ nghĩa Mác - Lênin vào cuộc sống. Trong mối quan hệ giữa đạo đức và trí tuệ, đức và tài, Hồ Chí Minh đã nêu một quan điểm lớn: Phải có đức để đi đến cái trí. Vì khi đã có cái trí, thì cái đức chính là cái đảm bảo cho người cách mạng giữ vững chủ nghĩa mà mình đã giác ngộ, đã chấp nhận, đã đi

theo. Vì thế, lớp người trẻ, đặc biệt là đội ngũ SVVN phải tích cực, cố gắng, chủ động rèn đức, luyện tài mới làm chủ được cuộc sống và xây dựng xã hội phồn vinh, hạnh phúc.

2.2. Bồi dưỡng phẩm chất cơ bản của đạo đức cách mạng cho SVVN

- Phẩm chất Trung với nước, hiếu với dân

Trung, hiếu là đạo đức truyền thống của dân tộc Việt Nam, được Chủ tịch Hồ Chí Minh kế thừa và phát triển trong điều kiện mới. Trung với nước, hiếu với dân là phẩm chất hàng đầu của đạo đức cách mạng. Người dạy, mỗi cán bộ, đảng viên phải “tuyệt đối trung thành với Đảng, với Nhân dân”, phải “tận trung với nước, tận hiếu với dân”. Như vậy, SVVN phải tuyệt đối trung thành với Đảng Cộng sản Việt Nam, Nhà nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa, tin tưởng tuyệt đối vào chế độ ưu việt mà Đảng, Nhà nước và Nhân Dân ta đang xây dựng, không được dao động, mơ hồ, mất cảnh giác với các luận điệu sai trái của kẻ thù. Luôn ủng hộ cơ chế, chính sách và chấp hành nghiêm Hiến pháp, Pháp luật Nhà nước, các quy định của Nhà trường và địa phương.

Hiếu với dân là phải gắn bó với Nhân dân, gần dân, dựa vào dân, lấy dân làm gốc. SVVN là con em Nhân dân, từ Nhân dân mà ra nên phải nắm rõ dân tình, hiểu rõ dân tâm, quan tâm cải thiện dân sinh, nâng cao dân trí, làm cho dân hiểu rõ nghĩa vụ và quyền lợi của người làm chủ đất nước. Không được xa rời

Nhân dân, mọi việc đều nắm bắt từ Nhân dân, tôn trọng và đề cao quyền làm chủ của Nhân dân. Bên cạnh đó, phải đề cao và tôn trọng tín ngưỡng của Nhân dân, xây dựng mối quan hệ gắn bó, đoàn kết với Nhân dân đó là nghĩa vụ của mỗi cá nhân với cộng đồng, đất nước.

- Phẩm chất Yêu thương con người, sống có nghĩa, có tình

Yêu thương con người thể hiện mối quan hệ giữa cá nhân với cá nhân trong quan hệ xã hội. SVVN phải có lòng yêu thương bạn bè, đồng đội, kính trọng người trên, thầy cô giáo; đối xử với nhau bằng tình người, không được bàng quang, vô cảm với những khó khăn của người khác. Biết cách lắng nghe, chia sẻ, cảm thông với những cảnh ngộ éo le của con người...; Yêu thương con người là truyền thống nhân nghĩa của dân tộc, kết hợp với chủ nghĩa nhân văn của nhân loại, chủ nghĩa nhân đạo cộng sản. Hồ Chí Minh coi yêu thương con người là phẩm chất đạo đức cao đẹp nhất. Thương yêu con người phải tin vào con người. Với mình thì chặt chẽ, nghiêm khắc; với người thì khoan dung, độ lượng, rộng rãi, nâng con người lên, kể cả với những người lầm đường, lạc lối, mắc sai lầm, khuyết điểm. Yêu thương con người là giúp bạn bè, đồng nghiệp và mỗi người ngày càng tiến bộ, tốt đẹp hơn. Vì vậy, phải thường xuyên rèn rũa bản thân, thực hiện tự phê bình và phê bình, chân thành, giúp nhau sửa chữa khuyết điểm, phát huy ưu điểm để không ngừng tiến bộ. Bên cạnh đó, yêu thương

con người không phải thụ động, chỉ biết lắng nghe, chia sẻ mà phải biết phân rõ đúng sai, phải trái và dám dấn thân để đấu tranh giải phóng con người.

- *Phẩm chất Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư*

Ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường, SVVN phải cần tu dưỡng nghiêm túc phẩm chất Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Đó là nền tảng của đời sống mới, là phẩm chất trung tâm của đạo đức cách mạng trong tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh, là mối quan hệ “với tự mình”. Phải cần cù học tập, cần cù bù thông minh, hoàn thành nội dung chương trình đào tạo theo quy định của nhà trường, hăng hái trong lao động sản xuất; Kiệm là tiết kiệm trong cách chi tiêu thời sinh viên của mình, không được lãng phí, đua đòi, ăn chơi khi điều kiện không cho phép. Phải thanh liêm, chính trực trong công việc, học tập và ứng xử bạn bè; đồng thời luôn vô tư, trong sáng, yêu đời và không có tư tưởng tư lợi cá nhân ích kỷ, hẹp hòi. Theo Hồ Chí Minh, cần, kiệm, liêm, chính là bốn đức tính của con người, như trời có bốn mùa, đất có bốn phương. Chí công vô tư là đặt lợi ích của Tổ quốc, của Nhân dân, của tập thể lên trên hết, trước hết; việc của cá nhân và lợi ích của cá nhân để lại sau. Muốn chí công vô tư thì phải chiến thắng được chủ nghĩa cá nhân. Bởi vậy, Hồ Chí Minh coi đây là chuẩn mực của người lãnh đạo, người “giữ cán cân công lý”, không được vì lòng riêng mà chà đạp lên pháp luật.

- *Tinh thần quốc tế trong sáng*

Đó là tinh thần đoàn kết năm Châu của bạn bè thế giới, SVVN là một bộ phận của sinh viên thế giới. Phải có tiếng nói chung là sinh viên, biết cách chia sẻ, kết nối, quan tâm và phấn đấu vì sự tiến bộ xã hội loài người trên phạm vi toàn thế giới.

Hiểu biết và nắm chắc về tinh thần đoàn kết quốc tế trong sáng của Hồ Chí Minh thể hiện: Đoàn kết với Nhân dân lao động các nước vì mục tiêu chung đấu tranh giải phóng con người khỏi ách áp bức, bóc lột. Đoàn kết quốc tế giữa những người vô sản toàn thế giới vì một mục tiêu chung, “bốn phương vô sản đều là anh em”. Đoàn kết với nhân loại tiến bộ vì hoà bình, công lý và tiến bộ xã hội. Đoàn kết quốc tế gắn liền với chủ nghĩa yêu nước. Chủ nghĩa yêu nước chân chính sẽ dẫn đến chủ nghĩa quốc tế trong sáng, chống lại mọi biểu hiện của chủ nghĩa sô vanh, vị kỷ, hẹp hòi, kỳ thị dân tộc...

Tập trung bồi dưỡng vị trí, vai trò và những phẩm chất đạo đức giúp SVVN có cách nhìn đúng về đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh, từ đó từng sinh viên xác định kế hoạch, nội dung, đề ra giải pháp thiết thực để rèn luyện bản thân theo những mục tiêu đã định dưới sự định hướng, dẫn dắt của đội ngũ làm công tác quản lý giáo dục; góp phần thực hiện thắng lợi tiêu chí chuẩn đầu ra theo chương trình đào tạo của các học viện, nhà trường.

3. Giải pháp bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho đội ngũ SVVN hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Để bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho đội ngũ SVVN hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh đạt chất lượng, hiệu quả tốt, cần tập tập vào một số giải pháp sau:

3.1. Tuyên truyền, giáo dục nâng cao đạo đức cách mạng cho đội ngũ SVVN

Tuyên truyền, giáo dục đạo đức cách mạng giúp cho SVVN thấm nhuần hơn nữa vai trò đặc biệt quan trọng của đạo đức đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng trong đời sống xã hội. Công tác tổ chức quán triệt, tuyên truyền, giáo dục tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh cho SVVN phải làm một cách thường xuyên, liên tục.

Theo Hồ Chí Minh: Đạo đức là gốc của người cách mạng, “*Quyết tâm thực hiện đạo đức cách mạng là cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, quyết tâm tẩy bỏ cho kỳ hết bệnh quan liêu, tham ô, lãng phí*” [5, tr.35]. Như vậy, phải triển khai thực hiện nghiêm túc Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị ngày 15/5/2016 về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong đời sống của từng SVVN.

Công tác quán triệt, tuyên truyền, giáo dục và tổ chức thực hiện chặt chẽ, nền nếp sát với điều kiện sống, sinh hoạt, học tập, phong tục, tập quán, vùng miền

của từng SVVN. Từ đó phát huy vai trò, trách nhiệm của đội ngũ SVVN trong nhận thức, thấy được đạo đức là gốc của người cách mạng, đã làm cách mạng là phải có đạo đức. Hồ Chí Minh thường nhắc nhở rằng, làm cách mạng để cải tạo xã hội cũ thành xã hội mới là một sự nghiệp rất vẻ vang, nhưng nó cũng là một nhiệm vụ rất nặng nề, một cuộc đấu tranh rất phức tạp, lâu dài, gian khổ. Sức có mạnh, mới gánh được nặng và đi được xa. Người cách mạng phải có đạo đức cách mạng làm nền tảng, mới hoàn thành tốt nhiệm vụ cách mạng vẻ vang.

Đạo đức cách mạng là nền đạo đức mới, khác hẳn về chất so với nền đạo đức cũ của giai cấp phong kiến, giai cấp tư sản và đạo đức tôn giáo. Đạo đức mới mang bản chất giai cấp công nhân kết hợp với truyền thống tốt đẹp của dân tộc và tinh hoa đạo đức nhân loại. Đó là thứ đạo đức không phải vì danh lợi cá nhân mà vì lợi ích chung của Đảng, của cách mạng, của nhân loại. Là trung với Đảng, trung với nước, hiếu với dân; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; có lòng thương yêu đối với con người; có tinh thần quốc tế vô sản trong sáng. Từ đó tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao đạo đức cách mạng, kịp thời ngăn chặn mọi biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong đội ngũ SVVN.

3.2. Đổi mới nội dung, hình thức học tập, tuyên truyền về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong SVVN

Trên cơ sở nghiên cứu, học tập Chuyên đề toàn khóa nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng về “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về ý chí tự lực, tự cường và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc”, các học viện, nhà trường chủ động nghiên cứu, biên soạn các chuyên đề học tập hằng năm có nội dung phù hợp, sát thực tiễn, nhiệm vụ của đất nước.

Tích cực đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức tuyên truyền, chú trọng tuyên truyền gương “người tốt, việc tốt” về đạo đức trong sáng, những kinh nghiệm hay, cách làm sáng tạo, có hiệu quả trong học tập và thực hành đạo đức; nhân rộng gương điển hình tiêu biểu xuất sắc của sinh viên trong học tập và làm theo Bác. Qua đó, làm cho việc tu dưỡng đạo đức, học tập và làm theo Bác thực sự đi vào đời sống, gần gũi với giới trẻ, đặc biệt là SVVN “dễ học tập, dễ làm theo” và “muốn học tập, muốn làm theo”.

Đổi mới, nội dung, hình thức tuyên truyền phải gắn với cuộc sống sinh hoạt hằng ngày của SVVN, làm thể hiện được đời tư trong sáng, cuộc sống riêng giản dị của Bác. Với Người coi khinh sự xa hoa để sống một cuộc đời trong sạch, suốt đời thực hành cần, kiệm, liêm, chính chí công vô tư một cách cần mẫn. Đức tính ấy được biểu hiện ở nhiều khía cạnh từ sinh hoạt, lối sống, quan hệ với đồng chí, đồng bào, trong lời ăn, tiếng nói hằng ngày, trong cách nói, cách

viết,... Với phong cách sống giản dị, tiết kiệm, hòa mình với thiên nhiên, cỏ cây hoa lá, gần gũi với quần chúng nhân dân, làm tô thắm lên phẩm chất đạo đức trong sáng Hồ Chí Minh để từng SVVN học tập và làm theo.

Đổi mới hình thức, nội dung tuyên truyền phải gắn với nâng cao chất lượng việc nghiên cứu, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh ở người dạy và người học đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng đất nước và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, theo hướng khoa học, sáng tạo, hiện đại và gắn lý luận với thực tiễn, phù hợp với từng đối tượng cụ thể.

Bên cạnh đó, cần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, giảng viên làm công tác giảng dạy các môn khoa học Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh. Luôn trau dồi kiến thức, kỹ năng, phương pháp giảng dạy để khơi dậy, kích thích nhu cầu nhận thức, hứng thú, tinh thần say mê tiếp nhận thông tin và đặc biệt là vận dụng kiến thức chính trị tư tưởng đã học được vào thực tiễn cuộc sống.

3.3. Phát huy tính tích cực, chủ động, tự giác trong tự học tập, tự tu dưỡng đạo đức cách mạng của đội ngũ SVVN

Tính tích cực, chủ động, tự giác là những yếu tố bên trong thúc đẩy mỗi SVVN tự học tập, từ rèn luyện, tu dưỡng, tự phấn đấu hằng say, tìm tòi nghiên cứu, tiếp cận khoa học công nghệ mới để trau dồi đạo đức cách mạng, hoàn thiện bản thân.

Đạo đức của mỗi con người không hình thành tự phát mà là kết quả của quá trình tự giác, thông qua giáo dục, rèn luyện kiên trì, bền bỉ của các tổ chức đảng, chính quyền các cấp, các tổ chức quần chúng gắn với từng con người, từng công việc cụ thể. Đạo đức tồn tại trong ý thức và hành vi của mỗi người, thông qua giải quyết các mối quan hệ xã hội.

Rèn luyện, xây dựng đạo đức cách mạng cho thanh niên nói chung, cho SVVN nói riêng có liên quan trực tiếp tới trách nhiệm của mỗi cá nhân trong tự giáo dục, tự rèn luyện đạo đức cách mạng. Theo Hồ Chí Minh, đạo đức là gốc của người cách mạng. Bài học đầu tiên đối với người cách mạng, chính là bài học về đạo đức cách mạng. Người căn dặn: "*Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong*" [6, tr.293].

Từ mục tiêu, yêu cầu giáo dục - đào tạo của từng học viện, trường Đại học... đến nhiệm vụ phát triển đất nước và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới; bên cạnh những thuận lợi cơ bản vẫn gặp không ít khó khăn phức tạp, đặt ra yêu cầu cao hơn về nhân tố con người, đặc biệt là vai trò đạo đức cách mạng của mỗi SVVN, vì vậy đội ngũ SVVN phải:

- *Cứng cỏi*: là cứng cáp, ổn định trong điều kiện phức tạp đầy biến động của tình hình thế giới, khu vực, không dao động trước mọi khó khăn thử thách.

- *Mạnh dạn*: là dám xông pha, khám phá cái mới, dám nhận thất bại, dám làm và dám chịu trách nhiệm, dám đối đầu với khó khăn, thử thách.

- *Sắc bén*: trong lập luận những vấn đề về chính trị - xã hội, trong nhận định đánh giá tình hình, trong phản biện và đấu tranh với những luận điệu sai trái, thù địch.

- *Giữ gìn*: là giữ gìn đạo đức của người cách mạng, nói đi đôi với làm, phải nêu gương về đạo đức; xây dựng đạo đức cách mạng phải đi đôi với chống; phải tu dưỡng đạo đức suốt đời.

3. Kết luận

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, mỗi cán bộ, đảng viên phải thường xuyên chăm lo tu dưỡng đạo đức cách mạng như việc rửa mặt hàng ngày, đây là công việc phải làm kiên trì, bền bỉ suốt đời. Vận dụng tư tưởng của Người, Đại hội XIII của Đảng cũng khẳng định: Kiên quyết, kiên trì thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XI, Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XII về xây dựng Đảng gắn với đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh bằng các giải pháp mạnh mẽ, quyết liệt, đồng bộ để ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ. Theo đó, chăm lo bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho đội ngũ SVVN là việc làm thiết thực, cấp bách của các cấp ủy, tổ chức đảng, quản lý các cấp và tính tích cực, chủ động của từng sinh viên trong thực tiễn sinh hoạt, học tập, lao động, công tác.

TÀI LIỆU TRÍCH DẪN

- [1] Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII về “*Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*”
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, NXB Chính trị Quốc gia sự thật, Hà Nội.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Hội nghị lần thứ 4 Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII* “Về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hoá”.
- [4] Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.7, Nxb Chính trị quốc gia, Hà nội, 2011.
- [5] Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.8, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [6] Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.9, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [7] Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.11, Nxb Chính trị quốc gia, Hà nội, 2011.
- [8] Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về “*Tiếp tục thực hiện chỉ thị 05-CT/TW*” ngày 15/5/2016.